Ч. 164 Неділя 24 липня (5 серпня) 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої" і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
за чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Нові причинки до нашої політики.

III.

На вступі до свого отвертого письма каже ще пос. Романчук, що з засади ніколи не відповідав на напади, навіть не простував грубої нераз неправди і образливої клевети.

Розуміємо, коли хтось не хоче відповідати на напади і образливу клевету, бо то не доводить до иншої цїли, як хиба до непотрібної сварки; але то вже нам таки трохи дивно, як може верховодячий політик казати, що з засади не простував грубої нераз неправди — все одно, чи то она дотикала єго особи, чи політичної діяльности. То уважаємо як раз за найбільшу хибу в нашім житю політичнім, чи радше в нашім політикованю, що даємо другим повну свободу розсівати всїляку неправду і з засади єї не простуємо. У нас завів ся такий звичай, що о кождій, хоч би якій найменшій акциї політичній, пускає ся в курс зараз всїляку неправду, несотворені річи, з мухи робить ся вола, а попри то уважає ся за рід якоїсь висшої штуки дипльоматичної мовчати на ту неправду і не простувати єї. Кілько лиха наробило ся вже таким способом веденя нашої політики, годі вже й перечислити, а найліпшим на то доказом єсть хоч би лиш наша політика з послїдних чотирох лїт. Весь той заколот, який запанував у нас нинї, єсть як-раз наслїдком шереня неправди і неохота до єї простованя.

Се промовчуванє правди і та засада непростованя неправди довели, як показує ся, до того, що нинї навіть верховодячі люди і фахові політики не можуть вже розрізнити правди від неправди, як то зараз побачимо на примірі з „Отвертого письма" пос. Романчука.

По згаданім вже короткім вступі до того письма займає ся пос. Романчук своєю особою і розповідає коротко історию своєї політичної діяльности від 1883. Він каже, що ставши в тім році послом до сойму, уложив собі таке поступованє: противити ся всякій абстиненциї і пасивности, яка бувала нераз „деким" захвалювана; супротив попередної більше негативної політики провадити політику позитивну і активну, отже не лиш висказувати кривди й потреби народу, але і „ставити конкретні жаданя" в конкретній формі; бути в постулятах своїх умиркованим і оглядним не зрікаючись однакож жадного з наших прав і т. д.

Слова „декім" і „ставити конкретні жаданя" ми відзначаємо умисно, бо они характеристичні для „Отвертого письма" і нашого веденя політики. Се чей загально звістно, що до абстиненциї, до виступленя руских послів перли свого часу лиш москвофіли, а головно їх львівский штаб ґенеральний, що давав директиву своїй армії на провінциї. Длячого пос. Романчук не каже того зовсїм отверто і ясно? Прецї то річ загально звістна, що попри кардинальній різници в погляді на питанє национальне була політика абстиненциї в тактицї тим, що найбільше ділило свого часу Русинів від тих, що хоч з роду Русини, відцурались свого народу і уважають себе за одно з народом московским. Пос. Романчук жертвує тут очевидно правду для своєї політики примиреня партий, хоч вже мав нагоду переконати ся, що она єсть лиш єго ідеалом, опертим на чистїй теориї без реальних основ. Ті самі взгляди спонукують єго також заступати пізнїйше всюди назви „москвофіли" словами: „стара партия" або „старо-Русини", як коли-б слова „старий" і „молодий" могли у нас характеризувати два якісь чисто народні напрями політичні, як н. пр. у Чехів, де старі і молоді все-таки уважають себе за Чехів і нїхто з них не цурає ся свого народу, анї не каже, що треба ще підождати, аж учені скажуть, чи їм бути і називати ся Чехами, чи нї. Такого затемнюваня фактичного стану річи не повинен нїхто допускати ся, а тим більше верховодячий політик, бо таким способом наробить він, коли вже не що иншого, то бодай заколоту в народї. О правдї сего міг вже пос. Романчук переконати ся на своїй політицї примереня. Нехайже тепер не дивує ся, що нападають на него навіть Русини і руска праса трох — як він каже — противних межи собою напрямів, бо се єсть як-раз наслїдком єго політики і затемнюваня правди в цїлях політичних.

Подібно має ся річ і з „ставленєм конкретних жадань". В отсих трох словах містить ся і вся характеристика політики пос. Романчука і різниця межи тою єго політикою а політикою тих, котрим звістною ухвалою „Народної Ради" відмовлено права заступати руский нарід в Галичинї. Пос. Романчук поступає в своїй політицї теоретично і в теориї має зовсїм рацию. Він поставив собі за засаду: вказувати кривди і потреби народу і ставити конкретні жаданя, але поза се більше нїчого. Чи ті кривди і потреби народу будуть увзгляднені, чи нї; чи поставлені конкретні жаданя будуть сповнені, чи нї, про се єму байдуже — він зробив своє і чекає тепер, що другі на то скажуть. Коли не увзгляднять тих кривд і потреби народу, коли не сповнять поставлених конкретних жадань, то він *de capo* буде вказувати

---

38)

Матій Сандорф.

(Повість Юлія Верна).

(Дальше).

Запутанини.

Чотирнайцять лїт тому назад переніс ся Сіляс Торонталь з Триесту до Дубровника і замешкав тут в пишнім дворі при улици Страдоне. Він був з роду Дальматинцем, отже річ зовсїм природна, що задумав осісти в своїй вітчинї, коли залишив свій інтерес банковий.

Додержувано слова і нїхто не знав о тім, що він був зрадником. Нагороду за зраду виплачено єму що до крейцара. Банкір та Сарканій, давний єго фактор в Тріполїсї нажили собі з того великого майна.

По страченю обох засуджених у Пізіньскій вязници та по втечі графа Сандорфа, що згинув у филях Адрийского моря, довершено вирок конфіскатою їх маєтностий. З дому і малої посїлости Володислава Затмара не лишило ся нїчого. По Стефанї Баторім не лишило ся також нїчого, бо він нїчого не мав і жив лиш з того, що учив других. Але замок Артенак і все що до него належало, недалекі копальні та великі ліси на північних спадах Карпатів творили значну посїлість, що належала до графа Матія Сандорфа. З тих дібр утворено дві части: одну забрала власть судова і з неї виплачено нагороди зрадникам; другу засеквестровано і она мала бути під судовим зарядом аж до вісїмнайцятого року житя спадкоємницї ґрафа Сандорфа. Наколи-б та дитина умерла перед тим часом, то ся часть мала припасти державі.

Обі четвертини, які дістали ся зрадникам, виносили більше як півтора міліона риньских, і они могли робити з тими грішми, що хотїли.

Спершу задумали були оба спільники розлучити ся. Сарканьому не конче хотїло ся перебувати недалеко від Сіляса Торанталя, а Торонталь знов постановив був не входити в нїяку звязь з давним своїм фактором. Сарканій виїхав отже з Триесту, а за ним пішов і Ціроне, котрий не пускав ся єго в нещастю, а тепер в щастю був би певно тим менше єго пустив ся. Куди-ж они забрали ся? А вже-ж не куди инде, як хиба до якогось великого міста в Европі, там, де нікому й не при голові, слїдити за тим, звідки хто приходить, розуміє ся, тогди, коли він чоловік богатий, анї де нїхто не питає, звідки хтось набрав гроший, хиба аж тогди, коли хтось ними розкидає як половою. Словом, за тими пройдисьвітами і слих пропав в Тріестї, де впрочім і так нїхто їх не знав, хиба лиш один Сіляс Торонталь.

По їх виїздї банкірови аж лекше відотхнуло ся. Єму здавало ся, що вже тепер не потребує обавляти ся того чоловіка, що єго держав в своїх руках і міг кождої хвилї використувати. Хоч Сарканій став на якийсь час богачем, то всетаки не можна було спустити ся на такого марнотратника і можна було сподївати ся того, що причепить ся знову до свого спільника, скоро розтратить своє майно.

В шість місяцїв опісля замкнув Сіляс Торонталь свій банк поплативши всї довги і виїхав з Триесту, щоби остаточно осісти в Дубровнику. Хоч він і не потребував побоювати ся, що ґубернатор, котрий лиш сам один знав, яку ролю він грав при викритю заговору, виговорить ся колись з тим перед людьми, то всеж-таки, вже то що прецї хтось знав о тім, було досить для такого чоловіка, котрий не хотїв стратити свого значіня і мав на тілько гроший, щоби жити як великий пан, хоч би й денебудь осїв.

А може спонукала єго покидати Триест ще й инша обставина, — о котрій будемо мусїли пізнїйше згадати — обставина, о котрій знала лиш однїсенька панї Торонталева. Та сама обставина звела єго — правда, лиш однїсенький раз — з тою Намірою, з котрою — як ми то вже виділи — знав ся і Сарканій.

Банкір осів отже в Дубровнику. Він вийшов був із сего міста ще малим хлопцем, бо не мав тут анї родичів, анї нїякої родини. Нїхто собі не пригадував єго і він вернув як зовсїм чужий до міста, в котрім не був вже від сорок лїт.

Серед таких обставин повитали висшї круги в Дубровнику такого богача, розуміє ся,

кривди і потреби народу та буде ставити конкретні жаданя і так дальше без кінця, а то для того, бо поставив собі ще й другу засаду: противити ся всякій абстиненциї і пасивности. Сей плян, який уложив собі пос. Романчук в 1883 р., характеризує найліпше безвихідність его політики і тепер чей вже ніхто не подивує ся, що она мусіла остаточно довести до злих наслідків і витворити лиш хаос. Ставлячи засаду: противити ся абстиненциї і пасивности а вказувати кривди і потреби народу та ставити конкретні жаданя, повинен був пос. Романчук в дальшій консеквенциї поставити собі ще й ту задачу: старати ся о то, щоби ті кривди і потреби були увзгляднені а конкретні жаданя сповнені, значить ся, він повинен був так вести сю свою політику, щоби лиш не обмежати ся на самі бесіди парляментарні і внесеня та резолюциї і інтерпеляциї. При сій засаді він повинен був конче увійти в контакт зі всіма мірodайними чинниками політичними і вести діло так, щоби не зрікаючись жадного з наших прав, здобувати тим правам реальне значінє. Того він однакож не зробив; то стало ся аж в 1890 р. і — як каже пос. Романчук — без его відомости. Як то стало ся, то на разі нас не обходить нічого, але стало ся і то було лиш консеквентним наслідком того пляну, який собі зробив пос. Романчук, а котрого сам не хотів чи не міг перевести до кінця. Коли-ж противно пос. Романчук мав на ціли обмежити ся лиш на саме вказуванє кривд і потреб народу та на ставлене конкретних жадань, то повинен був лишити собі яко остаточне средство своєї політики: абстиненцию і пасивність — то було би консеквентно та розважно і его політика не була би вкінци наробила хаосу.

Розуміє ся, що та політика пос. Романчука мусіла в своїх початках звернути на себе увагу рішаючих сфер і Поляків, бо видко було, що пос. Романчук забрав ся розумно до діла і годі було припускати, що він стане в половині дороги в суперечности сам з собою. Розпочате ним діло підняли другі, а пос. Романчук вернув тогди до того, против чого сам первістно виступав, до пасивности, а не зрікаючись при тім другої засади, поставленої собі в своїм пляні політичнім, назвав ту політику „відпорним становищем“. Тим і викликав він в однім первістно таборі рускім два напрями політичні і розбив его на дві части, до чого ще більше причинили ся і инші обставини, по части особистої натури і від посла Романчука незалежні.

Дальше каже пос. Романчук: „Не самій тілько силі Русинів, але в части і тій політиці треба приписати, що при виборах соймових в році 1889 вийшло значнійше число руских послів“. Отсе есть також характеристичний уступ в „Отвертім письмі“ пос. Романчука. Він же сам признає вагу і значінє первістній своїй політиці, для чого-ж не держав ся вже еї консеквентно? У нас була би на се така відповідь: пос. Романчук умів добре схопити початок розумної політики, але не умів довести еї до кінця, при чім увійшли в гру ще й инші чинники. Однакож після нашої думки пос. Романчук ошибав би ся дуже, коли-б думав, що его політика лиш в тім обємі, в якім він уложив собі плян до неї в 1883 р., звернула на себе увагу і показала ся корисною. Стало ся по нашій думці лиш для того, що добачувано в ній розважний початок і очевидно сподівано ся такого самого кінця. Тимчасом вже середина показала ся неконсеквентною а наконець зійшов на опозицию взглядно на відпорне становище.

Згадавши коротенько про своє становище в клюбі каже пос. Романчук: На жаль вражда межи Русинами, іменно у Львові, мимо солідарного поступованя руского клюбу, не переставала (напасти в прасі, засноване голодового комітету руского, справа „Народної Торговлі“ і и.), так що треба було бояти ся, що она при настаючих виборах до Ради державної не перестане а навіть розібє нашу солідарність. З другої же сторони ми, все-таки не знайшовши у правительства і Поляків вповні такого трактованя, якого мали право надіяти ся, мусіли виступити острійше, а через те моє і нового руского клюбу відношенє до них стало сильно напружене. Сї обі обставини спонукали деяких народовців, не-послів шукати поза соймом, без моєї відомости, порозуміня з декотрими польскими і правительственними сферами.

Пос. Романчук вибачить нам, коли ми скажемо єму, що він написав тут неправду; чи сьвідомо, чи несьвідомо, того не хочемо тут рішати. Ми знаємо лиш то, що не якесь сильне напружене відношеня пос. Романчука і руского клюбу до правительства і Поляків було причиною, що деякі народовці шукали порозуміня з правительством і Поляками. Ми вже раз пояснювали сю справу і нині стоїмо при тім, що причиною того було вже безмежно шкідливе поступоване москвофілів або тих, котрих пос. Романчук називає в „Отвертім письмі“: „деким“, „старою партиєю“ або „старо-Русинами“. Ми річ сю пояснимо близше.

Перегляд політичний.

Hlas Naroda доносить, що Молодочехи тратять чим раз більше ґрунт під ногами, бо витворилась партия ще молодших Чехів так звані „Омлядіністи“, котрі на кождім кроці стараютъ ся побороватн Молодочехів. Омлядіністи називають себе поступовою партиєю, однакож виступають ще острійше і скрайнійше як Молодочехи. В їх руках есть вже тепер переважна часть ческої праси і они розлили ся як струя по цілім краю і ведуть всюди борбу против Молодочехів.

Pesti Hirlap доносить, що в угорскій делеґациї зараз на початку сесиї делегацийної має бути поставлена інтерпеляция до міністра справ заграничних ґр. Кальнокого в справі підпирання румуньскої аґітациї в Семигороді румуньскими кругами урядовими.

З Білграду доносять, що на жадане короля Александра має король Милян приїхати в слідуючім тиждни з заграниці до Ниша. Переважна часть міністрів сербских перебуває тепер в Нишу, де конферує з Пашичем.

З Пекіну доносять урядово, що войско хіньске побило Японців під Яхан; битва мала тревати два дни і закінчила ся повною поразкою Японців. Однакож вістям з Пекіну годі вірити і треба ще чекати їх потвердженя.

Новинки.

Львів дня 4 серпня.

— **Високопреосв. Митрополит Сильвестер Сембратович** одержав сими днями відзначене від римскої куриї. Именно надав єму св. отець титул і характер асистента папского престола. Се відзначенє лежить в тім, що такий асистент належить до найблизшого окруженя папи при торжественних принятях і обходах.

— **Рада міста Львова** ухвалила сими днями на внесене президента міста Мохнацкого вислати до Є. В. Цісаря кондоленцийну депешу з причини трагічної смерти Архикнязя Вільгельма. — Дальше ухвалила домагати ся від дирекциї електричного трамваю, щоби кондуктори звільнювали біг возів на деяких вузших місцях. — Вкінци рішила субвенціонувати дальше підприємство глубокого верченя на виставі краєвій квотою 1050 зр. на рури і по 8 зр. від вивер ченого метра аж до глубини від 300 до 500 метрів, щоби пересьвідчити ся, чи можна буде дістати ся до жерельної води. Доси вивертіло вже підприємство звиш 300 метрів, однако верченє все ще відбуває ся в опоциї.

— **Посол Ол. Барвіньский** перебуває тепер в Карльсбаді, villa Lord Byron.

дуже сердечно, бо знали о нім лиш то, що він займав в Триєсті видне становище. Банкір вишукав собі і купив двір в паньскій части міста та завів в нім господарство поприймавши всю нову челядь з Дубровника. Позаяк ніхто не знав его минувшости, то всї уважали его за того щасливого на сьвіті, що то має більше право як другі.

Сіляс Торонталь майже не знав того, що то значить нечиста совість. Як би не то, що він все побоював ся, щоби колись не вийшла на верх тайна его поганої зради, то був би жив таки зовсім спокійно. Але при нім була як би німий але живий і ходячий докір его жінка.

Та нещаслива, простодушна і честна женщина знала о тій поганій змові, що загнала в смерть трох патріотів. Одного разу, коли вже дуже круто було з его інтересами, він якось необачно виговорив ся перед нею, що майно Сандорфа поставило его знов на ноги; иншим разом зажадав і підпису від своєї жінки і тогди признав ся, що належить до тих, котрі викрили заговір в Триєсті.

З тої пори проявило ся у Торонталевої жінки якесь чувство відрази до чоловіка, з котрим була звязана на віки, чувство тим більше зрозуміле, що она сама була Мадяркою з роду. Але она була, як вже сказано, женщина, що не чула в собі моральної сили. Був то для неї тяжкий удар і она не могла вже подвигнути ся від него. Від часу тої події жила она насамперед в Триєсті а відтак і в Дубровнику лиш сама для себе, о скілько на то дозваляли відносини еї товариского житя. Коли в дворі при улици Страдоне були які принятя, то она являла ся, бо мусіла; але коли скінчила ся еї роля господині дому, то вертала до своїх комнат та займала ся лиш вихованєм своєї донечки, до котрої пристала була всім своїм ніжним чувством, та старала ся о всім забути. Ба, але як то забути, коли чоловік, що брав участь в тім ділї, жив з нею під одним дахом!

Як-раз в два роки, від коли она осїла в Дубровнику мала настати ще більша запутанина. Для банкіра була та запутанина новою журою, а для пані Торонталевої нова причина болю.

Пані Баторова, еї син та Борик перенесли ся також до Дубровника, де жили ще якісь їх свояки. Вдовиця Стефана Баторого не знала зовсїм Сіляса Торонталя; она знала навіть, що межи банкіром а Матієм Сандорфом була якась звязь. Та і звідки мала о тім довідати ся, що сей чоловік брав участь в тім злочині, через котрий три благородні Мадяри наложили головою, коли еї муж перед смертию не мав нагоди сказати їй, як називають ся ті падлюки, що продали его австрийским властям.

Але хоч пані Баторова не знала Сіляса Торонталя, то тим ліпше знав він еї. Коли побачив еї в тім самім місті, коли стрітив ся з нею кілька разів на улици, коли дивив ся на то, як она бідна працювала, щоби лиш виховати свого сина, то єму було то дуже немило. То річ певна, що коли-б пані Баторова була вже перед тим мешкала в Дубровнику, заким він задумав тут осїсти, то він був би тут не осїв. Але тогди, коли вдовиця спровадила ся до дому при улици Маринеля, він вже купив був собі двір, вже був собі его урядив та принимав вже в нім гостий. Не міг на то рішити ся, щоби знов звідси кудись переносити ся.

— Чоловік до всего навикне — сказав він сам до себе. Постановив отже не дивити ся на сей живий памятник своєї зради, а коли замикав очи, то, видко, не видів і того, що в нім діяло ся.

Але що вкінци для банкіра було лиш немило, то було для пані Торонталевої жерелом безустанної муки і ґризоти совісти. Она хотіла кілька разів підсунути вдовици потайком якусь запомогу, але та за кождий раз не приняла еї так само, як і другі, які їй подавали незнакомі приятелі. Енерґічна жінка не жадала ніколи нічого і не хотіла нічого приняти.

Непредвиджена та й необчислима обставина мала зробити той стан річий ще прикрійшим, ба навіть страшнійшим через запутанини, до яких довела.

Пані Торонталева присьвятила всю свою любов своїй донечці, котрій під конець 1867 року, коли она з своїм чоловіком прибула до Дубровника, було ледви півтретя року.

Сарі було тепер майже сімнайцять літ. Було то дуже хороше дівча, що з лиця подобало більше на Мадярку як на Дальматинку.

— **Сьмішна история.** До Kur. Lw. пишуть зі Зборова: Тому 4 місяці зборівский рабін переніс ся на иншу посаду. Жиди міркували, кого взяти на его місце. А в Зборові жиє Мошко Діманд, помічник листоноса, халатник, у котрого — як кажуть — не всі глузди дома. Жиди називають его „мешугене Мойше“. Отже хтось зробив собі жарт і уложив письмо з признанем для Мошка від цілої громади і підписав богато на нїм людий. Крім того написав хтось Мошкови остемпльоване сьвідоцтво ніби то від зборівского маґістрату з підробленим підписом бурмистра і печаткою громадскою. Маючи такі документи, кандидат на рабіна Мошко поїхав до Львова і при помочи зручного писаря покутного вислав письмо до Міністерства у Відни. І справді, з Відня прийшло іменоване Діманда зборівским рабіном з визначеною платнею. Так тепер зборівский каґал не знає, що робити з нерозумним рабіном, тим більше, що вже иншого мають. А новий рабін уже жадає платнї. Ту сьмішну историю буде певно розбирати суд, бо пофальшовано документи і обманено власти.

— **Мясо в літї консервує ся кілька днів** при помочи квасу борового (acidum boraci). Квасу того можна дістати в кождій аптиці. Квас той товче ся дуже мілко і обсипує ся ним мясо, або розпускає ся дві ложочки его на пів склянки води і тим розчином натирає ся мясо. Сли відотне ся кусник мяса, то сьвіже мясо треба знов посипати квасом. В той спосіб консервують мясо, котре привозять з Австралії до Анґлії.

— **Огні.** Дня 28 липня повстав огонь в Ярчівцях, золочівского повіта, на фільварку ґр. Войт. Дідушицкого. Причиною пожару були іскри, що вилітали з паровоі молотільнї. Огонь знищив стодолу, 2 стайнї, шопу і наробив шкоди около 20.000 зр., а крім того знищив збіже і господарскі знаряди арендатора фільварку Давида Шенфельда, вартости около 25.000 зр. Шкода ґр. Дідушицкого була обезпечена на 12.000 зр., Шенфельда на 12.620 зр. — У Словітї згоріли дві загороди; шкода 500 зр. — В Особници наробив огонь шкоди на 2500 зр. — В Мариямполи містї погоріли три господарі; шкода 1400 зр., в половині обезпечена. — В Глубокій самбірского повіта дня 14 м. м. згоріло 14 загород, вартости 6000 зр., майже зовсім обезпечених. Огонь був мабуть підложений. — На передмістю самбірскім Дольня спалили ся 4 доми і 8 будинків господарских, вартости 2500 зр. — В Теодорівці в коросненьскім повітї згоріла загорода вартости 400 зр. — В Хотиньци в яворівскім повітї наробив огонь шкоди на 250 зр.; в Бережанах дня 23 м. м. на 2000 зр. — Дня 14 м. м. в лісї Куне, що належить до Ф. Плавицкого зі Щавници вижньої, вибух огонь, котрий спалив 3 морґи ліса.

— **Жертви громів.** Дня 25 м. м. досьвіта в Плавчу малім в бережаньскім була буря. Грім ударив в хату Бабяка і запалив еї. Від того згоріли 4 загороди, вартости до 2000 зр. Шкода була в половині обезпечена. — В Жабокруках в городеньскім від грому згоріли дві хати, вартости 300 зр. — В ночи з 24 на 25 м. м. ударив грім в баню костела в Милятинї новім в повітї Камінка Струмилова; добув ся до середини і там наробив великої шкоди. Склепінє по середині може леда хвиля завалити ся, одно вікно з рамами вилетїло, 4 инші вікна побиті, амвон обдертий з прикрас, головний престол і два бічні значно ушкоджені, золочені колюмни, рами і инші прикраси від огню почорнїли і поломили ся— словом шкода велика. — В Коростенку нижнім убив грім 68-лїтного селянина Ст. Кубалю разом з конем. — В Сендзишові згоріла від грому стайня з худобою, вартости 715 зр. — В Нежухові в Стрийщинї убив грім челядника ковальского Юрка Гладуна дня 17 м. м. Того самого дня в Стрию убив грім парібка Юрка Семенева, коли вів воли з паші. — Дня 18 м. м. підчас бурі Гриць Фок з Тисови в перемискім сховав ся разом з жінкою, мачохою і сином під дерево в поли. Грім ударив в то дерево і забив три особи, лише Гриць Фок остав ся в живих, бо стояв троха оподалік.

— **Нещасні пригоди.** На дорозї зі Жмигорода до Мрукової переїхав віз на смерть господаря Івана Борса. — В Камінці-Кривім попарив ся стравою півторарічний синок Солтиса і з тої причини помер до кількох днів. — У Величці в копальні забив ся один робітник, упавши в закіп з висоти 10 метрів. — На шляху поміж Гутою зеленою а Верхратою переїхала дрезина якогось чоловіка на смерть.

— **Смерть в купели.** В Тернополи втопив ся з неосторожности ученик ґімназияльний Яков Лїблінґ; мав 19 лїт. — В Прутї утонув хорий на падавицю жид зі Снятина. — Підчас купелї в Лучці втопили ся 18-лїтний Федор Прокопчук і 17-лїтний Никола Ковцуняк з Ключева великого в Коломийщинї. — В Лютинці в жидачівскім утопив ся парібок Дмитро Беґій на місци, на 8 метрів глубокім. — В Корчмині в равскім, купаючи воли, утонув Ілько Сивко; мав 11 лїт. — В Баранові в ріці Кременици утонув льокай двірский Тома Циран з Ожаньска в ярославскім повітї; мав 24 роки. — В Рожанцї нижній в стрийскім втонув ся робітник Мартин Вардрас з Плавя. — В Днїстрі погиб 14-лїтний жидик з Побережа. — В переїздї через Сян під Торками в Перемискім затопув човен з кількома особами; з них утопили ся хлопець і дївчина. — В Заршинї впала мала дитина до води і померла. — В Завалю в снятиньскім так само скінчила дитина Мариянича. — В Корчеві в равскім повторило ся то само; втопила ся дитина Цибруха. Всї ті випадки були з неосторожности власної або родичів. Хто то читає, най і сам пильнує ся і другим каже не жартувати з водою. Кілька таких випадків на Мазурах ми і не згадуємо.

— **Убийства.** У Виткові старім в камінецкім повітї найшли неживого Михайла Чернецкого під власною хатою з раною за ухом. Підозріного о убийство Франца Бучковского увязнили. — В ночи з 24 на 25 м. м. син підвійта з Пелкинь Степана Махали, Петро поїхав з кіньми на пашу. Над раном вернув цїлий покровавлений і оповів, що якийсь незнайомий без причини поранив его тяжко ножем на цїлім тїлї. Тому що спав накритий кожухом, то не бачив убийника, що сїв на него. Закликали лікаря, але той застав уже Петра неживого; помер, бо мав мозок нарушений.

— **Самоубийство дитини.** В Ігровици в Тернопільщинї повісив ся 12-лїтний син Ілиї Горбатюка. Пригнав в полудне худобу з пасовиска і в хлїві позбавив себе житя з незнаної причини. Родичі тимчасом були заняті в поли.

— **Дїти в огни.** З Красного під Буском пишуть: Дня 2 с. м. перед полуднем в часї, коли селяни замикають свої дїти в хатї, а самі йдуть на поле, вибух ту огонь і обняв відразу дві загороди. На місце пожару прибули скоро: комендант постерунку жандармериї Погорецкий і служба п. Гноїньского з сикавкою. З дахів хат не було вже слїду, а огонь добував ся до середини. Погорецкий здогадав ся, що в хатї мусять бути дїти, вибив кольбою вікна і справдї добув двоє дїтий з огню. З погорілців лиш один був низько обезпечений.

— **Сила любови...** З Ульму до Штутґарду перенесли полк драґонів. За тим полком вибирає ся тепер з Ульму сто двайцять слуг, котрим банно за драґонами. При відїздї полку всї слуги носили букети з блаватів і жовтих рож — суть то барви того полку.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 4 серпня. Є. В. Цїсар виїхав до Ішль. — Президент зелїзниць державних Біліньский виїхав в довшу подорож інспекцийну і поверне аж в половинї вересня.

Париж 4 серпня. Убийника президента Карнота, Італїянця Каверія, засудив суд присяжних в Лїонї на кару смерти. По відчитаню ему вироку крикнув Казеріо: „Най жиє анархія!“

Мілян 4 серпня. Вчера лютив ся над містом сильний цикльон і наробив великої шкоди. На виставі убила буря двох робітників, а чотирох тяжко покалїчила.

Чорне кучеряве волосе, палкі очи, красно закроєні під високим чолом, тоненькі уста і румяне личко, та більше як середний ріст — все то разом надавало їй такої краси, що й годі було надивити ся.

А що найбільше звертало на себе увагу і робило тим більше враженє на чутливі натури, то була поважна постава молодої дївчини, еї задумчиве лице, як коли-б заедно роздумувало над тим, що давно минуло. Отсе було й причиною, що всї ті, котрі приходили в гостину до еї батька, або котрих она стрічала нераз на Страдоне, держали ся якось здалека від неї.

Не трудно зрозуміти, що Сара, яко одинока спадкоємниця маєтку, котрий уважано за величезний, звертала дуже увагу на себе. Вже навіть і кілька разів еї сватали та була би й добре віддала ся, але молода дївчина, котрою опікувала ся мати, відмовила за кождий раз і навіть не сказала, чому не хоче віддавати ся. Сіляс Торонталь до того не мішав ся, ніколи не намавляв еї, анї не змушував. Видко, що ще не знайшов ся був зять, котрий би більше ему як Сарі припав до вподоби.

Для докладного опису Сари Торонталївної годить ся ще й то зазначити, що она якось дуже любила подивляти честні та відважні діла, які стоять в звязи з любовію вітчини. Політикою она нїколи не займала ся, але оповідана про то, що дотикало еї вітчини, про ті жертви, яких вимагала вітчина та новійші приміри, якими величає ся история еї краю, зворушали еї дуже. Ледви чи вже з роду були у неї такі чувства — то певно, що не по Сіляс Торонталю були они у неї — лиш она так сама виплекала їх в своїм благороднім і великодушнім серци.

Отсе то й поясняє нам зовсїм природно— як би так вже було з гори назначено — чому Сара Торонталївна так щиро була прихильна Петрови Баторому. Ба, видко, що судьба хотїла зробити збитка банкірови, коли познакомила тих двоє людий з собою. Сарі був тогди дванайцятий рік, коли їй одного дня показали Петра і сказали:

— То син того чоловіка, що погиб за Угорщину.

Тї слова не сходили їй нїколи з думки. Обоє відтак підросли. Сара думала о Петрі, заким він ще еї пізнав. Она виділа его так засумованого та задуманого. Хоч він був бідний, то все-таки працював, щоби бути гідним имени свого батька, а она знала цїлу историю того-ж.

Проче вже знаємо; знаємо, як Петро радував ся і одушевляв ся, коли бачив Сару, котрої натура дуже підходила до его натури; як той молодець еї полюбив та як і она его полюбила, заким ще зрозуміла, яке то чувство в нїй проявило ся.

(Дальше буде).

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3 20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6 51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·46
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16	—	7·11	8.13	1·03	—
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	2·38
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відвічає Адам Креховецкий.

Льоси
вистави краєвої
штука 1 зр. а. в.
Головна виграна
60.000 зр.
продає
Л. ПЛЬОН,
бюро 62
дневників і оголошень
ул. Кароля Людвика 9.

Всі прибори

для аматорів і фахових фотографів

именно:
папір альбуміновий, целюидиновий, течі, шкла, хемікалія найдешевше купити можна впрост у заступників фабрик найбільших

ГАМЕЛЬ і ФАЙҐЕЛЬ

Львів, ул. Коперніка 21.

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЇ

поручає
найновійше патентоване начинє кухонне з вні ґальванічно нікльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалією.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Бернардиньска і у всіх більших торговлях зеліза.

С. Кельсен у Відни

поручає
Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненєм. — Збірники на воду. — Комплетні уряджения купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙҐЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

Поручає ся 48
торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.